
Публикуван на: 09-05-2008

Източник: [Портал Европа](#)

Есето на Мария Рангелова е класирано на трето място в конкурса "Европа="

Казвам се МАРИЯ РАНГЕЛОВА. Родена съм в Пловдив на 26.09.1992 година. Уча в Английската гимназия на родния си град. На 16 години съм. На 12 години- възрастта, в която Христос е научил Библията - станах световен хайку лауреат - дори беше неочаквано за самата мен.

Всичко дължа на своята майка - Радина Стоева, която беше моя пръв учител и редактор във всичко. Освен това съм носител на първа награда от регионалния литературен конкурс на обединение "Адри А" (раздел лирика).

Получих още: първа награда на националния конкурс, посветен на поета Веселин Сариев (лирика), първа награда (лирика и есе) от регионалния конкурс на името на Драган Манчов, поощрение на телевизия СКАТ за стихотворение на морска тематика, специална награда на радио "Веселина" за млад автор, специална награда на МТЕЛ за SMS поезия и други. Мои стихове са публикувани на български, английски и японски, в България и чужбина, в Интернет пространството, в сборници, във вестници.

Математиката е точна наука и когато трябва да се постави знакът "=", е необходимо да се намерят и поставят онези две еднакви страни на числовия израз, които ще поддържат неговия баланс. Опитвам се в многоликостта на Европа да събера онези противоположности, от чиито допир минусите биха се слели в общ плюс. Търся в конфликта на неразбирането онзи момент, превръщаш напрежението в уравновесяване и спокойствие. Със сигурност знам, че ударът в ръбовете носи болка, а щом замрежа очите си, втренчена в картата на Европа, тя ми заприличва на куфар, от който излизат нащърбени одежди, вещи, обувки. Не знам ни дали да ги събера, ни дали да не отворя нацяло куфара. Вратата му е казус, но любопитството ме изяжда. В старите вещи винаги има някакво очарование, някаква стара история, която говори без думи. Имам усещането, че ако дръпна ръкава на най-големия пуловер, плетката ще се разринчи, водата ще го намокри и тръгне към центъра...

Северът носи студ, а аз съм от юг, очите ми не са свикнали с белотата на снега, но и от друго е бяло... Онази Европа носи подредеността и удобството, които някак си се губят на Балканите и са заменени с друго. Просто онази Европа не е точно моята...

Намирам различия и не знам кое е в повече - приликите или разликите и как да ги претегля безкантарно...

Младостта и неопитността ме предизвикват да бъда смела, да крача напред, да опъна пуловера, да го премеря. Затова се смъквам ту по на запад, ту се отправям към центъра...

Има нещо различно във въздуха на периферията и в този в средата на самата Европа. Тя е нещо особено - меланж от север и юг, от изток и запад, от изгреви и залеzi, от право и беззаконие, от демокрация и разюзданост в някаква странна търпимост.

А мен пътят постоянно ме привлича. Омайва ме, дърпа ме към себе си и краката вървят сами, а мечтите ги предхождат...

Добре знам, че Европа има толкова много частици, сглобявани дълго, старателно с упоритост, за да може водата да спре да гризе сушата и на север да разцъфнат лалета. Но Европа е и борба да се вземе от сушата - да преплъзне канал за кораби и се отвори пътят напред. Тя е победа на човешкия дух и знание над природата...

Затова аз крача, търся постоянно онези неща, с които бих постигнала баланса на двете страни в числовия ми израз. Европа е равно на древност и опит срещу постижения, технологии, погледи в бъдещето.

Липсва ми възможността да търся израза на художника, неговата четка и палитра от багри, но ми се струва, че Европа е дамата, която ту навлича нова дреха, ту - стар пуловер. Преждата му на някои места е отгъняла. Имам усещането, че ще се разплете, ако я дръпна, ще се свие във възли и нещо в гледката ще се разбърка. И може би точно в този възел е заключена сплетена точката на толерантността, където търпението и разбирането са се слели, за да примирят различията. Не е ли всъщност този възел търсеното от мен "равно"? Не е ли той обединението на разкъсаността. Или е онова, което дразни пръстите при допир, а очите при гледане?

Всъщност всичко зависи от онзи, който докосва, гледа и от неговата настройка, която се сменя впоследствие, може би заради опита и желанието да се намери докосване в знак "равно".

При толкова погледи към Европа, все има такива, които се отвърщат, които се сливат и които с времето, опита и разума, намират начин да привикват и да не си пречат.

Днес аз виждам нещата от своето място - Балканите, събрали толкова различия, религии, настройки и цветове на телесни нюанси, че се чудя дали моя вътрешен глас не се е слял с този на мюзина, с гласа на равина, с високия напев на свещеника от християнската църква. Но не се дразня от нищо различно, а ако съм извън Балканите, тази пъстрота ми липсва до болка. И знам - всичко е било съхранено някъде дълбоко в мен, носила съм го винаги в кръвта си и съм търсила подобия на други места, които нямат общо, но носят усещане за дом, за уют и къща.

Аз съм съчетание от различия, от богове и молитви. Мога да поема още в себе си и да не се чувствам завзета, поробена, оцърбена, оцетена. Нещо повече - ще усетя кръвта си по-пълнокръвна и истинска с новите различия на Нова Европа и ще дам нов въздух за нея на хиляди километри...

И все си мисля, че такава още по-пълноцветна ще ме харесат повече. Ще се харесаш и ти, ако дойдеш при мен и ти дам пъстрата черга, от която ще светне домът ти, везаните ръкави на бабината риза, в чиито очи две лета тя е оставяла очите си.

Ще познаеш по тях мен и моето минало, а аз в него намирам себе си и своите корени, но не спирам да крача. Там, някъде в Азия е едно парченце от онези, които са ми дали живот, после в няколко краища на Европа са се доскрепили парчетата. И ето ме мен - родена от слънце и вятър, от прилики и различия, всъщност едно търсено "равно", носещо спокойствие, разум и любов. Трябва само да отвориш вратата за мен и да ме приемеш. Търсил си ме от толкова време, а аз съм мечтала за теб. А сме били толкова близо, въпреки студените войни, политики на разделение и другости.

Били сме толкова близо, че никога не сме се напускали всъщност... Важното е СЕГА да не продължаваме да живеем разделени.

Връщам се към страниците на историята и виждам как на някои места са избухнали пламъци и са падали глави, а някъде на континента за същото са давали дарове... Но царете, както и главите са различни... всъщност историята е броеница от битки заради различия и недокоснати брегове.

Някъде мостовите обаче точно в средата се цепят и пропадат хора, кораби, настроения в бездънното. Моите и твоите ръце могат да направят моста във „равно"....

Събираемите ще са минало, днешно и утрешно. В средата ще съм аз - като символ на баланс, като равно, което събира различията. Защото какво е човекът, освен онази най-ценна съставка на света, без която и светът не би съществувал пълноценно, а равното би преминало в „>„ или "< „.

Разсъждавам, събирайки различията, уравновесявам, изравнявам и делия двете страни. Сега и аз ставам мост и разбирам, че от мен зависи дали ще завършим прехода от единия бряг към другия. Оживявам в съня си в днешното, оставям част от себе си. Мия лицето си, надвесена над планински поток. Ликът ми остава на повърхността на водата, когато се гледам, и е важно да намеря друго лице. Неговият цвят е по-тъмен, чертите са по-меки, има обаче усмивка. И ето това е важното. Надвесеният ми лик започва да плува в реката, когато се оглеждам. Тази река ще се влее в море, морето - в океан. Водата може да прибяга по склонове, отклонявайки се, да влезе в корен на цвете и да се загуби в недрата на земята, но там нищо няма да бъде загубено.

Аз ще съм част от света, който е широк и без граници, така както е общ дъжда за всички ни и не спира на митници. Част от мен се събужда ту в Адриатическа топлота, ту в студа на Беринга. Чудя се кой ще ме топли в студа, но се сещам, че там хората са помислили за всичко. Онзи, който е сам, без храна, без надежда, е затоплен от една абстрактна и не за всекиго ясна дума, заместваща слънцето - социална осигуреност. Нуждаещият има право да получи своето щастие. Ако в северната част на Европа се озова сама, моят лик ще струва много и ще е важен за всички. Защото аз съм вода, която носи живот на всичко. От мен тръгва живота....

Когато знам, че ти си до мен, ще разцъфна отново в момиче. И ще става така винаги, когато сещам сигурна ръка, слънце и грижа.

Всеки има право да получи своето слънце и своето цвете, своето късче земя, независимо в кой край на Европа живее. Защото в един дом всеки ъгъл е важен - и там където се храниш, и там, където почиваш и правиш любов, и там, където пишеш своето утрешно днес...

И ако някой стъпче цветето ей така - от злоба, от алчност, от яд, че то е по-хубаво от твоето, ще се намерят храст, дърво или цяла гора, които да защитят беззащитния.

И цветята и хората имат своите права да пребивават на тази земя с правото на своята дажбичка слънце и грижа. Затова аз без страх ще дойда при теб и ти ще дойдеш при мен - ние двете страни на един числов израз, който ще уравним с нашето „равно".

На 9 май авторитетното [жури на конкурса за младежко есе „Европа е равно на..."](#) [обяви победителите](#), избрани сред тежка селекция от над 30 участници. Конкурсът за младежко есе на тема „Европа е равно на..." започна на 24 март и за близо месец привлече вниманието на много ученици и студенти на възраст от 13 до 24 години. Конкурсът бе организиран от Портал Европа и Центъра за модернизирание на политики като част от инициативата „Говори с Европа". Журите в състав евродепутатът Кристиан Вигенин /ПЕС-БСП/, заместник-председателят на Народното събрание проф. Любен Корнезов, преподавателят в Катедра „Европеистика" в СУ доц. д-р Нели Огнянова, журналистът от Програма „Хоризонт" на БНР Никола Миладинов и

директорът на Европейски институт Юлиана Николова оцениха есетата на участниците.

□□□□□□ □□□□□□ □□□□□
□□□□ □□□□□□□□
□□□□□

□□□□ □□□□□□□□ Конкурсите са част от **„Говори с Европа“** – инициатива по План Д за демокрация, диалог и дебат на Европейската комисия. **„Говори с Европа“** се реализира от Центъра за модернизиране на политики и Портал ЕВРОПА.